

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGA DASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Nagy hasábol pelti sorát 6 kr.
Nagyobb terjedelmű a többször
hirdetendő alk. szerinti a leg
olcsóbb árért vételekkel fel
Bélyegdíj minden külön bejelölés
táért 30 kr.

Nyitólátás-ban megjelenő közlö-
mény minden példi ára 20 kr.

Stipendiumok felvételére a közlö-
nyben KUTASI I. könyv-
nyomtatásában, valamint ZIGHER-
MAN H. köv. Irodájában is.

Név nélküli vagy bementőlendő
beküldött kéziratok nem vétel-
nek figyelembe.

Kéziratok vissza nem
adotnak.

teseti felhívás a IV. évfoly.
haziasszony
és szépirodalmi hetilap, a
ország egyikeinek hivatalos
IV. évfolyamára.

egyetlen szaklapja ma már
a hazai irodalom minden reter
és tudomány, hazános taná
és a hazai irodalom minden reter
és tudomány, hazános taná
és a hazai irodalom minden reter
és tudomány, hazános taná

Haziasszony
Kötet 12 kr. 20.
Kötet 12 kr. 20.
Kötet 12 kr. 20.

AST
Hagyományok, mely 8
Stad, Ecke der

asta. dörzs-por-
rzsvaszon.dörzs
apható Naxos
rzsárak gyára-
n V. Pilgram-

EGJOBB
ETTA-PAPIR
DUBLON

ás.
ak.
a mely később Ma-
oz, — a foghus erős-
astól.
hatalmasabb az Elixir.
átanak.
Hugeria. Debreczen-
férfi divat-termében.

Működési árak:
Egy évre 10 frt.—kr.
Fél évre 5 —
Negyed évre 2 — 50.
Egyes szám 5 kr.

A lapnak minden részéről a min-
den Kötetűre írták, a Kötet-
bás földent, a szerkesztőségbe
kérmentve küldendő.

Működési helyben
KUTASI I. K. LAJOS és táj.
ONATHY Z. R. O. L. Y. könyv-
kereskedésben és a Kötet-
nyomtatásban KUTASI I. K. könyv-
nyomtatásában a postahivatalok
nyitólátásán.

Kossuth.

(Levél a szerkesztőhöz.)

Jól tudja a sorok írója, mennyire érdeklő a n. é. vidéki közönséget, ha egyet-mást közölnek vele azon dolgokról, a melyek a politikai színpadok mögött folynak le. És ezen színpadok mögötti események új parlamentünk 19 éves életének egész folyamában, 1865-től 1884 végeig egyszer sem voltak oly fontosak, oly érdekesek, mint jelenleg, a Tisza Kálmán uralkodása alatt.

Igen természetes, mert mai napság a nemzet sorsát nem az eszmék harcza dönti el; a szónokló, vagy — helyesebben beszélve — a szellemesen csevegő képviselő s a felületesség és czélzatos irmodor kultuszának hódoló publicista nem igazi birkozást folytat a porondon; az összecsapó felek mozdulatai össze vannak tanulva s a szereplő Herkules által emelt súlyok belül üresek, legfeljebb egy-egy kinevezési okmányal vannak kibélelve. A tulajdonképeni küzdelem a folyosók, a miniszteri kabinetekben, négyszemközi értekezésekben folyik le. Göthe mondja valahol, hogy valamikor nászjárt után a szoba úgy nézett ki, mintha abban oroszlanok viaskodtak volna, most úgy, mintha macska-kölykök fészke volna. Ezt a képet lehetne alkalmazni parlamenti életünkre nézve is. Armányok, cselek és paktumok, kisszerű kombinációk, vakondokszzerű aknamunkák lendítenek a dolgokon; mint a hogy torpedókat vetnek az ellenséges hajók elé, úgy vannak p. o. a kormányban emberek már egyes vidékeken is, a kik szinteg ellenzékiek, de czéljuk tulajdonképen visszavonást kelteni a pártban s elvállalni a felrobbantás szerepét.

Nem is mulattatja ezuttal levelező a közönséget azzal, hogy mily váratlanul jött Tiszára nézve a hosszú költségvetési vita. Nem csupán az ennek folyamában kapott erős bírhorszolások és zuzódások, de az is kellemetlenül érintette, hogy a költségvetést ez évben letárgyalatni nem lehet. I n d e m n i t y t, vagyis s z a b a d k e z e t kelle kérnie néhány hónapra; az ellenzék nem szavazta meg s Helfy Ignác — igen helyesen — azt indítványozta, hogy a pénzügyi év vegye hát kezdetét minden év április havában, mert a költségvetést bajos letárgyalni egy két hónap alatt. Minderről bőven irtak már a lapok. Arról is annak idejében fogunk írni, hogy m é r t kapott br. Sennyei Pál tulajdonképen B é c s b ő l é s n e m T i s z á t ó l i m p u l z u s t a r r a n é z v e, hogy a főrendiházi elnökséget elfogadja. Mondják, hogy ennek nem olyan nagyon örül ám Tisza, miut a hogy mutatja!

Inkább arról beszélünk ezuttal, hogy mi mindent tesznek Bécsben és Budapesten a . . . Kossuth Lajos kedvéért? Vagy helyesebben: mi mindent nem követ el Tisza Kálmán Kossuth ellen . . . Bécs kedvéért?

Kossuth neve t. i. még most is rémület a bécsi burg termeiben. A fehér asszony megjelenése sem ijeszti meg annyira az ő s fejedelmi váraics lakóit, mint a turini remete nagy neve, fenséges alakja. Midőn leveleink sorozatát megindította, páni félelem töltte el ama sebesebb dobogásra ugyis igen hajlandó szíveket.

Ez jelent valamit! ez nem lehet pusztán írói működés! Kossuth agitálni kezd, Kossuth engemti a talajt — jönni akar! — Mint vélekedik erről az agitációról, kedves Tisza? — hangzott a látszólag közönyös kérdés.

És Tisza rögtön készen állott a felelettel is.

— Felség! Kossuthnak nincs több befolyása Magyarországra. A nemzet megfogja adni az elutasító választ.

Csak hogy a nemzet egészen mást mutatott. Kossuth leveleinek hatása óriási

volt és még a legbizakalmánabb köztörvényhatóság sem tagadhatta meg magát, hogy az apostolt ne üdvözölje nyolczvándik évének alkalmából s ha másért nem, meghódolt azon óriási erő előtt, melynek év és idő gátot vetni képtelen.

És mikor Bécs ijedtsége néha már határos kezdé lenni azon ideg-kórral, a melyet ijedtségtől is meglehet kapni, történt az a sajtósági ellenmondás, mely a nemzet s a nemzet-akarát kifejezésére tulajdonképen hivatott parlament között újban igen gyakran szokott előfordulni. Vagy is — a nemzet zöme, nők és férfiak, ifjak és agok kivétel nélkül — sietett ahódolat adóját mintegy p l e b i s z c i t u m (népszavazat) alakjában halmozni Kossuth elé, Tisza Kálmán pedig meghozatta a parlament azon határozatát, a melynek következtében Kossuth magát törvény által számkivetettnek, »expatriálnak« deklarálta.

A dolog (bármily ellentétes, bármily lehetetlen) mégis csak megtörtént s Tisza Kálmán bizonyára akkor gyökerzetet megvédképen a Burgban azt a meggyőződést, hogy ő n é l k ü l ö z h e t l e n ! Alig is lehetett találobb gunnyóval illetni, mint a »nyelvelő Kleonc és a Currer Bell« Vészmadár» cz. regényének nagy Cacafogo-ja, mert ő olyan, mint a csipővas, a kivel minden odiosus dologba belelehet nyulni — ha ez a hatalmát öregbíti.

És az expatriáló törvény után jött a többi Kossuth ellen intézett impertinentia! Hogy a Burg fehér asszonya annál kevésbé nyugtalanlankodjék, jelenetették a Görgey-rehabilitációjának csuf komédiáját s hogy Kossuth levelei ellensúlyozva legyenek, azért vitték bele híres könyv-vállalatába a királyfit.

Ennek a könyvnek — mellesleg mondva — még a nyomtatása is nevezetes háttérrel fog járni. Szó volt arról, hogy magyar részét az »Athenaeum« r. társaságnál nyomtatják; nem lehetett e szándékot kivinni, mert hiszen az »Athenaeum« látja el kenyérrrel Kossuth Lajost, iratainak megvétele által.

Kossuth Lajostól tehát ma is úgy félnek, mint 1848-ban s félni fognak tőle, a mig csak életben van.

Nevetséges félelem, hogy c s a k a d d i g félnek tőle, a mig e h a z a büszke lesz életére.

Epoly félelem lesz Kossuth Bécsre nézve és az ő politikája oly végső menedék e hazára nézve örökkön örökké, mint most, a midőn egy-egy hatalmas kijelentésben adhatja jelét magasztos létezésének!

B u d a p e s t, 1884. decz. hó 15-én.
Egy képviselő.

Országgyűlés. A képviselőház december 15-iki ülése a közlekedési minisztérium budgetjének tárgyalásával foglalkozott. A vitát gróf Károlyi Sándor nyitotta meg tárgyalatosan fejtegetve a kívánalmakat, melyeket ő a közlekedési politika iránt ápol. Neményi Ambrus sikerrel előadott beszédben foglalkozott ezután a vicinális vasutak kérdésével. — Utána Törs Kálmán szól, szakavatottsággal utalván vasuti politikánk haladására s egy némely hiányra. Lükő Geza, Pap Elek, Ugron Gábor szóltak meg ezután, míg a kormánypart részéről I v é n k a Imre beszélt. Az általános vita befejeztével K e m é n y Gábor közmuvelő-és közlekedési miniszter reflektált a vita folyamában felhozottakra. L u k á c s Béla előző néhány megjegyzése után, — a költségvetés első czime megszavaztatott s a ház a főrendiház jegyzőjét fogadta, ki a főrendiekül történt elnökválasztást bejelentette. A ház a királyi kéziratok felolvasásánál, b. S e n n y e i Pál nevét megjegyezte, az elnök pedig rokonszenves szavakban emlékezett meg a lelépő S z ó g y é n y - i - M a r i c h Lászlóról.

A főrendiháznak szoktaianul népes és ünnepélyes ülése volt S z ó g y é n y - M a r i c h László a főrendiház elnöke ma vált meg e díszes állásától s az ülés eme főjelenete egy a főrendek, mint a közönség nagy érdeklődése mellett folyt le. A képviselői karzatok tele voltak. A főrendek is szoktalanul nagy számban jelentek meg; ott voltak csaknem az összes zászlósorak.

S z ó g y é n y - M a r i c h László diszmagyarban, az aranygyapjas renddel feldisztatve ült helyen s miután a legfeljebb királyi kézirat felolvastatott, mely őt állása alól fölmentti s helyébe Sennyei Pál bárót nevezi ki — az elnök hosszabb s végül meghatottsággal részletező hangon elmondott bucsu beszédet mondott, a melynek befejeztével ismét eljénzés hangzott föl. Ezután Haynald Lajos kalocsai bíbornok-érsek méltatta lendületes szép beszéddel a távozó elnök kiváló hazafias érdemeit. Szógyény-Marich László ezután átadta az elnöki széklet Vay Miklós bárónak. A lelépő elnököt minden oldalról üdvözölték. Szógyény-Marich László a horvát bán és Zichy Ferencz gr. között foglalt helyet s jelen volt az ülés végéig.

Az ülésnek ez képezte főmozzanatát. Az egyéb fölmerült tárgyak közül kiemelendő, hogy a főrendiház átvette az indemintáról szóló és a képviselőház által elfogadott törvényjavaslatot s annak tárgyalását a holnapi ülésre tűzte ki.

A mai ülésen fogja hír szerint Sennyei Pál b. az e n ö k i széklet elfoglalni.

Tisza Kálmán nem nyugszik Timoleon-jával megirvatva azon könyvet, melynek minden sorából a magyar arisztokrácia elleni gyűlölet olvasható ki, most Censorjával a magyar köznemességre mondhatja ki a halálos ítéletet. »Társadalmunk s nemzeti hivatásunk« ily címet visel Censor könyve. Hogy szerzője kormányparti talán mondanunk sem kell. Sőt a mint a könyv eszmenetéből kitünik Censor és Timoleon egy személy. Censor ítélete — melyet röviden e szavakban »Le a magyar köznemességgel lehet jellemezni — így hangzik: »Közneemességünk ma már nem egyedüli állami és társadalmi tényező.« »Csak a közföldbirtokos osztály, nem pedig a közep földbirtokos pusztulásáról lehet szó.« »60% régi földesur.« »40% új földesur.« »Az enlített 40%-ból 30% keresztény 10% zsidó földbirtokosok száma felemelkedik ugyan 20—30%-ra.« »A földberletnél a zsidóság többséget képez, a kereskedésben is többnyire túlyomó a zsidó elem, jelezve, mily kevés vállalkozási szellem van nemcsak a gentryben, hanem polgárságunkban is.« »Az új földbirtokosok értelmiség, munkaszeretetet, gazdasági szakértelmet visznek a magyar földbirtokba.« »A gentry, mint a magyar nemzeti élet, politikai és társadalmi befolyás kizárólagos letéteményese és es birtokosa, nem tarthatja magát.« »A nemesség és arisztokrácia elég lehetett hajdan. Most már mindenütt elégtelen. Minden értelmi és vagyoni tényezőnek közre kell hatnia.« »Nem kell tehát egy társadalmi osztály sem, kizárólagosan.« »Egy nagy, új középosztályba olvadva, vagy legalább abban érintkezve s az által összekötve, kell valamennyi.« »Először is össze kell olvadnia a földbirtok új elemeivel, azután, de mielőtt előbb, a polgársággal.« »Az ekkép létrejött, nemesebb, magasztosabb lelkiületben összeolvadt középosztály képes lesz a nemzeti munka végrehajtására.«

Királyi elismerés. Szógyényi Marich Lászlót, a főrendiház elnökségétől való visszalépése alkalmából, ő felsége legfeljebb királyi kéziratral tisztelte meg, mely a tárnokmesternek a trón és haza szolgálatában teljesített érdemeiről a legmelegebb hangon emlékezik meg. A legfeljebb kézirat, melyet a miniszterelnök a főrendiházi ülés folyamán alatt adott át a tárnokmesternek, a hivatalos lap mai számában jelen meg.

Athletika.

(Az »E-k«-ből.)
Végig nézem tegnapelőtt a budapesti atletikai klub versenyét. E n e m e s j á t e k, melyet rövid selyem ujjakékban, hatalmas izomzatú mezelen karokkal, terden felül erő szük nadrágokban, könnyű sarukkal és meztelen terdekkel játsztak végig a kör tagjai, néhány gonjolatot ebresztett bennem, s miután az atletika magva Kolozsvárt is talált csirázató melegágyra, ide írom futó gondolataimat.

Satnya test: satnya erkölcsök. Nem az individuumról beszélnek, mert a társadalom pszichikus és fiziológiai törvényeit nem lehet az egyénről leszámraztatni. Hanem beszélnek az átlagról, a tömegről, a nép összességéről. Maraton sikjait nem szibiriták lepték el, hanem az olympiai testedző játékokban megizmosodott ifjak. Metznél, Wörthnél és Páris alatt nem a karneválok fülledt légkörében elpuhult nép győzött, hanem cheruzski Hermannak öserejű germánjai, kikéül e század első felében Jahm divatossá tette a tornát s kiket a Burschenschaftok hozzá szoktattak a vashoz és a vérhez.

Ma a föld első népe az angol Nyelvének fejlettsége, szépirodalmának nemes bája, tudományának tartalma, festészete, ipara, földmívelése, kereskedelme, parlamentje — szóval a kulturának és hatalomnak minden tényezője nála van legjobban és legegészségesebben ki-

fejlődve. Meg kell nézni iskolázását, hol a testképző játékidő epen olyan fontos szerepet játszik, mint a lezkeidő. Meg kell nézni, hogy minő nemzeti ünnepe a cambridgei vagy oxfordi csolnakverseny. Meg kell nézni a kriké játékot, az ösemeberke e durva és bárdolatlan örömet. Nálunk még a csönés ferblinek sem jut akkora szerep, mint ott a nehez botoknak és még nehezebb fagolyóknak. Valóságilag nemzeti szint adtak e testedző játéknak. Kriké-talaj nélkül az angol nem képez parkot, és polgárnak és főurnak nincsen bevezegve egy husvét vagy pünkösdnapj családi ünnepe, ha nem szolgált jól az idő egy pár kriké partizhoz. Ha nincsen ki a játékosok száma, kiegészítik magukat Anglia kiskirályai, ő lordáságaik, a kocsisal, az inassal, a darabonttal s a jó útést ezeknél epen úgy méltányolják, mint egymás között.

Aztán a box is valami. Nem is ember, legyen ur vagy szolga, gyáros vagy munkás, a ki ökleivel nem tud alkalmasan bánni. Mindez megnövelte a csontot, s megerősítette az izmokat. A gubernánt nevelés nem finomította nyavalygóssá, sem a férfiakat, sem a nőket.

Igy szokás egy népet erkölcsökben, tudományban és hatalomban nagygya növelni. Ezert viszi az angol ember Teleukéi el maga magát — mint azt Teleukéi Sándor szellemesen megjegyezte. Más nép alkalmazkodik. Párisban francia, Münchenben bajor, Bécsben osztrák, Florenczban olasz. Az angol mindenütt angol-öltözetben, szokásokban, nyelvben és modorban. A Jungfrau tetején, a nápolyi muzeumban, a hortobágyi pusztán — mindig csak angol. Meg van győződve, hogy úgy van jól, a hogy ő csinálja, és szentül hiszi, hogy a gondviselésnek nagy hálával tartozik, a miért o angolnak született. Mikor kis földjén már nem fért el, Amerikába ment és birodalmat alapított, Indiába ment és birodalmat alapított, Ausztráliába ment és birodalmat alapított; megfogja alapítani Afrikában is. Iparával dominálja a tengert, ismereteivel dominálja az Océán fenekéhez tapadt moszatot és zenitnek minden csillagképletet. Gyomra jól emészt, lába nem fárad, karja izmos, feje tisztá. Testének satnyasága nem korlátozza akaraterejét, lelkének félelmsége nem zavarja meg concepcióiban.

Az atletikai klub versenyén valóban felséges ifjuság gyűlt össze. Epek mint egy cseremakk, edzetek mint egy katoná, hajlékonyak mint az aczél. Kevesen vagyunk, rokonok nélkül egyedül állunk a nagy fajok közé élve. Olyan ifjuságra van tehát szükségünk, mint minőt e versenyben láttam. Az ötven fontos golyókat do átták mint az aimát, s a kétszáz fontos vasrutat félkezélek nyújtották fel a levegőbe. A hol ilyen ifjuság van, ott nem lesz dogma az oppurtunitás; ott nem kérdezik olyan apróra, hogy mi tetszik az osztráknak; ott nem meghunyászkodásból és a kis zsarnokok elharapozott önkénykedéséből áll a köz-kormányzat Ott a népek van nemes aspirációja, az egyének van eszméje, a tömegnek van véleménye és az országának van közakarata.

Nalunk az atletika el van hanyagolva. E tekintetben csak a főuri osztály nevelése van helyes kerékívágásban. Ők lovagolnak, vadásznak, vivnak; labda, kőtya, csürök, pereszen, birkozás, a lyányok cziczefutása, farkas-bárány játéka — mind mind leszorultak a templom előtti térről s helyettük a »civilizáció« békés miszionáriussa, a zsidó, a korcsma előtti padokra csalogatta vasárnapi népet cigarettáznál, kártyáznál, kurázsira inni, nyelvvelni és landarist táncolni. Még jóvaló verekedés is csak elvétve történik; megállanak a piszkolódásnál és melegegészenek a jarásbíró ítéletével.

A középosztály nevelése még rosszabb. Az irodai órákban szívja a papirhalmaz dohos levegőjét, aztán egy ital sör rozsz levegőben; kalabriasz, tarokk, dominó, sakk a kávéház még rosszabb levegőjében — másnap dacpao. Olykor kaviárnak egy bécsi operette s igazolomnak egy házasságtörő francia dráma. Az öregebbje, csuszal, aranyérrrel és gymorkatársal tesz egy-egy hivatalos sétát, az ifjak még ennyit sem. Alig számba vehető kivétel a korcsolyozás. Az idegzet nem ruganyos, az izmok petyhüdtek, a vének nincsen pezsgése. Ezzel együtt hiában keresem lelkük szárnyalását is. Aléitan mászkálnak unott pályájukon, mint hideg tavasszal a szabogarak. Életüknek nincsen valódi gyönyöre, multjokban nincsenek szebb napok. Vegetálnak mint a sáppadt pinzenövény. Testüknek nincsen elevensége, lelküknek nincsen függetlensége.

Dicséret azoknak, kik Kolozsváron az atletikát kezdeményezték. Tegyük divatossá. Gyűjtsenek tőkét, ne lankadjanak. Rosszul nevelt társadalmunkat ki kell ragadni a tespedésből; e törekvésnek minden vonalon nyilvánulni kell, és e vonalok között kiváló rangot foglal a testképzés.

Bartha Miklós.

dec 17

Párisi írók.

Zola Emil néhány év előtt, „Pénz az irodalomban” című tanulmányt írt azon szepre...

Hogy ez nem volt mindig így, az abból is kitűnik, hogy mást ne említsünk, mint a jó Balsacot (Balzac) a ki néger szorgalommal írt...

A csavargó megértette a helyzetet és elpárolgott. „Mégis van jó oldala is a mimesterségnek” gondolta magában Balsac.

Mily szerepet visz tehát a francia író az előkelő és kevésbé előkelő, gazdag, vagy röviden kifejezve azon körben mely „a társaság”-nak nevezetik? — Megvagyunk szokva...

De azok, kik mainap egyedül hívatják a világváros íróinak képét nyújtani, egyikhez sem tartoznak a felsoroltak közül. Egyéniségük polgári minden jellemző különlegesség és pikan-

teria nélkül. — Rubázatok, magatartásuk, beszédjükben sem különböznek más adófizető halandótól. Ép oly lelkiismeretesen végzik dolgukat mint az iparos vagy kereskedő; nekik is pénz az idő. — Szeretik a babért — peccsenyéd, s a hamar hervadó koszorúnál többre becsülik a kis piros szallagot a gomblyukban, kitüntetés, melyet minden különleges igény nélkül osztanak meg a műpítés, adószedő, követ, gyáros és iparossal.

Más idők, más eszmények! A mi a „társaság” termeiben való megjelenést és szereplést illeti, nem mondható épen jelentékenynek. A fiatalabb írók közül különösen Coppée (fal. Köppe) kedvelt alak az előkelő Faubourg salonjaiban. Jules Claretie (Klarty) is szívesen tölti esteit salonokban de inkább új benyomásokat keresve mintsem másokat mulattatva.

Dumas (Düma) a fű, nem tartozik az előkelő salonok rendes látogatói közé. Gyűlöltje minden illem-szabálynak s fiatalabb éveit igen szabad társaságokban töltte, elannyira, hogy érettebb korában megjelenven az előkelő salonokban, ott megbotránkoztak szölgésmodorán. A hírneves író sehogyan találta magát, és még kevésbé bírta azon megmagyarázhatatlan esprit de salont magáévá tenni, mely oly nagyon megkülönbözteti a világot a közönséges embertől.

Ma már tökéletes nyárspolgár. Ritkán jár társaságba és saját vendégszerető házában az „Avenue de Villieren” tart ugyan fogadást napokat, de azon különös szokással, hogy tíz óra után minden gyertyát eloltanak s az ajtókat becsülik. Nincs oly mulatság, melynek kedveért Dumas feloldozza éjféli álmat, a beavatottak tudják ezt s távoznak. A kíváncsiak és tolokodókön kívül, kiket egy nevezetes ember sem rázhat le nyakáról, még néhány festő is látogatja a Dumas házat, kik együttal segítnek kedvencz játékában, a biliárdban, részt venni.

A régi közmondás (tékozló apára gazdálkodó fű) itt beteljesedett, mert Dumas ugyan fogaihoz veri a garast, s a krónikának még nem sikerült pazarlást feljegyezni róla. Neki nem szükséges befalaztatni ablakait, hogy a kísértésnek, pénzt költeni, ellenálljon.

Milliót nem egyedül regényei és szindarabjai, hanem képekkel üzérékésének is köszönheti. Jacques (Zsaké) festővelí botránnya még sokaknak emlékezetében van.

Dumas, anyja részéről zsidó. Meilhac (Milák) és Halévyt (Alévi) kik esztravágans darabjaikkal már megnevetették a fél világot, nem sorolhatjuk be szalonhősöknek. Halévy, ki fáradsatlan kacagató jelenetek kigondolásában, kinézése oly benyomást tesz az emberre, mint egy zsinagógabeli melancholicus énekes. Egész a szeméig szőrös arca, semita orra nem gyanítják, hogy agyában mily darabok kúsznak a Boulevard színház (Bulvár) számára. Fáradsatlan munkás, esteit barátja Meilhac társaságában tölti s legkedvesebb mulatsága egy parthie wisth.

Meilhac minden egyéb, csak bőbeszédű nem; szellemes élceit, megjegyzése és benyomásait nem vesztegeti a salonokban. Különös, hogy a párisi írók legnagyobb részének külső megjelenése se nem szép se nem elegáns, Taine (Tén), Legouvé (Lögüve), Massenet (Maszné), Sardou (Szardu), Barbier (Barbie), Coppée, Claretie gyöngye, kis jelentéktelen alakok. Daudet (Dode) szintén kicsi, de főm és csinos alak. Dumas, Renan (Renán), Zola (Zóla), kövér, idomtalan. Hugó Vikor még legkellemesebb a szemnek.

Sardou Viktor „Marly le Roy” (Marli lö roj) várura, pályájának kezdetén sokáig küzdött anyagi viszonyokkal; most a késő szerencse öleiben egész kéjenczé lett, ki élvezetel szívja magába az előkelő körök illatszeres levegőjét. Mindennapos vendége volt Mathild hercegnőnek, ki nek estéi a bonapartista hü írók, tudósok és művészek egész kis gyűlhelye volt.

Augiert (Ozsié) alig láthatni Párisban mert az év nagy részét falun tölti. Annál többet koptatja unokádcscse, Deroulde Pál (Dörludé) a termek ragyogó padozatát.

Erckmann és Chatrian (Erkman és Satrian) nem sok zajt ütnek a társaságban. Erckmann elszázi születésű, szőke, kékszemű, csendes természetű; ritkán megy Párisba, Toulban (Tul) lakik. Chatrian Lothringiába való, iroda főnök a keleti vasuti társaságnál; haja, szeme sötét, ép ellentéte ifjúkori barátjának és író társának. Munkettó gyűlöli a nagyvárosi zajt és szokásokat.

Most még hátra van a francia irodalom két kimagasló alakja Daudet és Zola, kik a világ legházasabb emberei közé sorozhatók. Igaz, hogy Daudet már lenyiratta abszolut-haját és nem hord nyilvánosan mint azelőtt, csipkes ingelöket, de kedves, rokonszenves megjelenése mitem vesztett ez atalakulás által.

Az emberkerülő Zola Emil, kinek elűi és dolgozni egy fogalom, csak a téli hónapokban van Párisban; az év nagy részét Medon mellett éli át, öt kilométernyire a falutól. E nyáriak elég különös, torony alakú negyszögű a főépület, mely mellett csinos kis ház áll veteményes kerttel. A torony az írószoba olyan formán van berendezve, mint egy festő műterme. A magas helyiség egyetlen ablaktól nyeri világosságát, honnan a kilátás fanéküli, nagy rónaságra néz. Bent mindenféle modern bútorok, nagy ódon kandalló, színezvettett szőnyegek, és számtalan apróság az író szatlon. Lent a kis házban lakik az író nejevel és egy nő cseléd. Házas élete igen boldognak látszik; legjobb barátai közé tartozott az orosz Turgenew (Turgenyev).

Szereti a jó ebédet, de se nem iszik se nem szivarozik és kerül a zajos társaságot, bár mily szellemidus legyen is az más különben.

Adrienne.

— A német birodalmi gyűlés megszvazta a birodalmi kancellári hivatal két tisztviselője részére kert fizetési pótlékról szóló és

a bizottsághoz utasított tételt. A külügyminiszteriumban létesítendő második igazgatói állás föllállítására kért tétel tárgyalásánál Bismarck hg. birodalmi kancellár fölemlítette, hogy ha megtagadják tőle az eszközöket, hogy helyettesítőt díjazhassa, kénytelen lesz magáról elhárítani minden felelősséget a külügyi politika további vezetésére nézve. Ha én önöket — folytatta a kancellár — hivatalos esküm alatt biztosítom arról, hogy az említett állás szükségese, és önök mégis azt felelik arra, hogy „nem”, akkor önök engem vagy tudatlan, vagy képtelen embernek tartanak. Haenel a megszavazás ellen nyilatkozik. Bismarck: Meg akarják önök tőlem tagadni a legszükségesebb eszközöket, hogy hasonló politikát folytathassak. Állásomnál fogva biztosíthatom önöket, hogy az eddigi személyzettel többé nem vagyok képes a munkának megfelelni. Az elvetésnek nincs más célja, mint hogy életemet megkeserítsék. Vollmar (szocialista) megjegyzi, hogy a birodalmi kancellár hivatalos esküjére hivatkozva bizonyította az állás szükségességét. A mi a hivatalos esküt illeti, e tekintetben a bíróságok szomorú tapasztalatok tettek. Vollmar kijelenti, hogy bírósági adatokról szól, melyek bizonyítják, hogy a hivatalos esküvel visszaélések történtek. Bismarck herczeg figyelmezteti Vollmart, hogy gondolja meg, hova vezetnek ily becsületsértő nyilatkozatok a parlamentnek. Megköveteli, hogy itt művelt társasághoz illő tisztességet tanusítsanak. „Ha nem úgy válaszolok — ugymond — a hogy kellene, csak nevelésemnek tulajdonítható; a kellő szó a nyelvemem forog! Én nem hivatalos eskümet vettemem latba, hanem azt mondtam, hogy az ősszeg megszavazását szükségesnek tartom. Ez meggyőződéseim jogos kifejezése.” Erre a ház a második igazgatói állás létesítésére kért 20,000 márka megadását névszerint szavazásnál 141 szóval 119 ellenében megtagadtá.

Helyi hírek.

* A rendőrkapitányság beosztása újévői fogva a tanács által a kép eszközöltetett, hogy az I. ker. kapitányság helyisége lesz a város házában az emeleten, az eddigi közpisei bíróság helyisége, a II. ker. kapitányság helyisége lesz szintén a városházánál földszint, a Beer Kálmán r. alkapitány által eddig elfoglalta tartott helyiség, a III. ker. kapitányság helyisége lesz a Komáromi háznál az udvar hátulján levő épületben, mely újvevra a czelnak megfelelőleg fog átalakíttatni. A mező rendőrkapitányság helyisége lesz a Komáromi háznál földszint a biztosok által eddig használt szoba, mely szintén megfelelőleg fog berendeztetni. A főszállás biztos, illetve a katonai ügyosztály helyisége az eddigi marad. A Komáromi ház egész emelete a rendőrkapitány rendelkezésére bocsáttatik. A közpisei biráskodást újévői fogva a városban kerületenként a kerületi rendőr alkapitányok, a város külsőségre nézve pedig a mezőrendőr alkapitány fogja gyakorolni.

* A debreczeni folólvásó kör” hetedik estélyét holnap, csütörtökön dé. u. 5 órakor tartja a városháza nagytermében. Békésy László tanár ur tart mutatóvanyokkal egybekötött, szórakoztató jellegű szabad előadást a „bakteriumokról.” Midőn ez élvezetesnek ígérkező estélyre tisztelettel hívom meg a nagyérdemű közönséget, kérem egyszersmind pontos megjelenését is. A körön kívül álló közönség számára tek. Götl Nándor ur gyógy-

A »DEBRECZEN» TARGÁJA.

Dalok.

Csöndes minden... Nyugodni tére A város — és zibongó népe; Nem virraszt más az éjelen Csak mi — s velünk a szerelem. Óledbe vonsz és ajakamra Bibor ajkad rá van tapadva; Az égen egy csillag ragyog... — Hadd lássa, mily boldog vagyok.

Igy, így; — simulj hozzáem egészen Én egyetlen szép kezvesem, Sziveink kéjjel vernek össze — Istenség, vagy ő szerelem — Mert az élet minden keservét Feledtet egy ily pillanatt. Fénye áttör bármily borun és Tóvis helyén virág fakad!

A hajnali égen A csillag már sápad, Lezája az álom Két selyem pilládat Kezem összetéve, Hosszan úgy elnézek És kérem az Istent, Hogy áldjon meg téged!

Nemo.

Első szerelmem. Írta: Kósa Barna. (Folyt.)

Szól pedig a naplónak Pista barátom első szerelmére vonatkozó része ekképen: (idezve szóról-szóra a naplóból.) — „18. Május 17.

Hej mikor én 16 esztendő voltam akkor voltam én „fáin” gyerek! Más csillag járt

még akkor az égen, a leveli béka s minden más énekes madár másképen dalolt, más szemmel néztem ezt a fakó világot.

Boldog 16-ik év, az élet tavasza! Rózsás álmok vannak még akkor előttünk, édes szendergésünkben biborsziubben látjuk a jövőt, vé-rünknek lüktetése hullámnöb, szívünknek vereése dobogóbb s egy szende lánykának mosolyára felébred szívünkben ama hőbort, mit szerelemnek neveznek a tudósok.

Az első szerelemnek a varázsát sok nagy költő dicsőítette már, — Byron, Petőfi, Petrarca mindnyájan beismerik, hogy csak akkor lehet még igazán, teljes odaadással szeretni: mig bajszunk nincs; de mihelyt nőni kezd bajszunk, a szerelem már nem valódi, — akkor már nem azt nézzük, bogár vagy buza-virágszín szeme van-e a lánynak, hanem azt: hogy hány ezer forintja van s mennyi lesz a „stafírung”?

En, ki világlátott ember vagyok s az apámnak számos tinájába s még több szerkeszenájába kerültem, sok mindenféle mentem már keresztül, — sok kedves emlékem fűződik e városhoz, de minden emlékemnél legkedvesebb: első szerelmem emléke! Piros hajnal hamar mulik, nyíló virág hamar hervad, hajnal-álom legédesebb — mint az első szerelem, — hajnal-álomot eloszlatja szemünkről a kelő sugár: első szerelem édenét a csaláság s a hűtlenség eltöröri s észszetöpi.!

En is így pityereghetek Schillerrel: „Des Lebens Mai blüht einmal und nicht wieder, Mir hat er abgeblüht. . .”

(A következő sorait nem írhatom ide, mivel az írás egészen olvashatatlan, elmosdott, hihetőleg a nagy elkéserevésből megindult barátomnak a könyve írását elmosta.) „Jan. 21. (A napló olvasható részének folytatása):

Zordon ősz volt, dér csillámlott a háztölkön, a fák sárga levelei borították a földet, — a „perezár” vigan fuvogatta rikácsoló sip-

ját — ropogós sóspereceit kinalgatván, — szóval ősz volt, de az én szívemben tavasz virult, mivel akkor jártam táncz-órába!

Lelkesedve gondol vissza a diadal koszorú hadvezér a csata-mezőre, hol diadalát aratta: lelkesedve gondol vissza a siheder a tánczórára, hol először volt alkalma fiatal lánykakat átölelve tartva tempóra bokázhatni, én nekem is kedves emlékü lesz mindig a tánczóra, hisz ott ismertem meg Katinkát. . .!

(Nem úgy hitták őt vóltaképen, hanem az eredeti nevet nem árulom el, ugys nagyon pletyka a mai világ, — különben pedig, ha Petrarcanak szabad volt a maga kedvesét Laurának, Csokonaynak pedig Lillának nevezni: miért nem nevezhetném én a magamét Katinkának. . . ?!)

Nagyon szép lányka volt Katinka: karcsú volt, mint a jegenye, vidám volt, mint egy kis mókuska, két szeméit megirigyelte a buzavirág is, — szőke fürtjei úgy hullámozták be rózsás orcát, mint a kelő uap sugarai a mosolygó vidéket, — szóval kímondhatatlan szép volt! (Azon körülmény, hogy orra kissé pisze volt, nem rontott boldog illüsiómból semítse le, — azt pedig még akkor nem tudtam, hogy pirositja magát, — nem tanultam még akkor chemiát!)

Vele táncoltam mindig a „heber” táncmester „jobb kez! bal kez!” — „jobb labbal kifeli!” — vezény-szavára: együtt jártuk a dájcsot, együtt analogtunk a franczi-négyesben, együtt billegtünk a mazurka-polkában, együtt lebegtünk a czepeliliben. . . Haragudtak is rám társaim, némelyik olyan szemeket vetett rám, mintha megakart volna bicskázni a miatt, hogy mindig Katinkával táncolok, kinek a táncz végén olyan komplimákat csaptam, hogy szinte elszakadt a hózen-trágerem. — En szerettem Katinkát nagyon, ő is engem, de nem igen nagyon.

Elmultak a boldog tánczórák, én szívem szerelmének ellent nem állhatván, elmentem Katinkáékhoz visitbe, azon erős elhatározással, hogy szívem forrongását kiöntöm elébe, erre azonban egy darabig nem volt alkalom, mivel a mama mindig ott volt közelünkben, azonban midőn egyszer a mama kiment a szobából, én a jó alkalmat felhasználndó, tédre borultam Katinka előtt s elkezdtem így epedni: — „Te égről lecsent csillag! te kékszemű, kondorfürtű anyyalka! Szeretlek téged jobban mindennél, szeretlek azzal az égő szerelemmel, mely a szivet éden-kertté varázsolja s benne a tiszta szerelem édes ajku madárkája zeng büvös-bájos éneket; — koronája a hőlgyeknek! te égi füzérbe való virágszál! fogadd szívem, keblem hódolatát, — bimbói rózsajadknak fadjadnak csókra, adj halovány arczomra egy deczigrammnyi csókot, hogy kipiruljon attól. . .”

Körmön-font szerelmi ömlégesemet el sem végezhetem, mivel a mama ismét bejött a szobába, mi Katinkával mindketten a legártatlanabb arczot vágtuk, beszélgettünk aztán az időjárásról, a „cuspeis”-ról s más ily érdekes dolgokról.

Ezután ritkán láthattam Katinkát, csak néha-néha „Kräuzchen” ben találkoztam vele, azonban az ilyen mulatságnak nem igen örültem, mivel alumnista letemem nem voltam hozzá szokva a csokoládéhoz és tortához s rendszeren betegséggel bűnhődtem a mulatságrért.

Keveset találkozhattam hát vele, azonban lelkem mindig rajta csüggött egész hevevel, az iskolában a helyett, hogy Mucius Scaevola hőstettének előadását hallgattam volna, a jegyzőkönyvembe verseket írogattam, melynek vége rendszeren így hangzott: „Mint malomkö — olv nehéz a bánat. . . Szőke csillag! meghalok utánad. . .” (Folyt. köv.

szeretében tettem le je mint a kör jegyzője. * Melegen ajánljuk a adását a közönség pártfő urnak még akadémiái elnak a szellemes ötletet adomakkal szereti fűszere előtt e tulajonságai — ványozott mérvben jelet sugunk meg, hogy muts üveg segítségével) akkor mot, mint a Bika épít ömleni előadás folytán „Bika” részesevőből a v hónapi felolvasást! * A debreczeni vad folyó december hó 2 Ohaton Kóvádvázatot dete a „Vögyes parton” * Öröm hír lesz k ségre nézve az, hogy a vasut irányának kijelölő nánási vasut társaságnaq építésére a min. engedé bizott főmérnöke, K I szakerő által már hoz jezesek bihatóság a tel lesznek s így a vasut k kezdetét venni.

* Köncz Elek, az társaság főnyújtókésege szolgálati jubeliumát a tisztviselői kar. Mutat kaptunk előzetes vagy pótlólag regisztráltak.

* Népesedés. A m letett ref. fiu 17, leány 1 fiu, 1 leány, együtt 2; összesen 34 alatt 25 egyén. Szapor * Színházi hírek. szamu közönség előtt urak a zárdaon”, Var neji operette. Reg látó jü öszszetanult operette magánénekesek és karos hetőleg legjobbat nyuj (Mari) valódi csodákat terjedelmű hangját — eljünk — egészen k zárdai iskola imaszerü elfelejtettük, hogy ope megható benső-eggel sz Mintegy próbáját, meg tette le karacsnyokor, a ban való szereplésének rosszullettel küzdött s ban több enékrese elu riska ma (mint rende ügyesen mozgott. A ter jeze elismeres illetü Kis H o r v a t h Aruoldót hangyjánál volt, Kiss Mí deyai szerepben a néz záposót tudott áraszt Kisebb szerepekben hely szetesen V á c z y Vilmi N y i l a s i (Rigóber) e A jó Bridesen abbet pom e t h József; csak niert talalta szükséges lámeot csinált mai jut eanek teljes sikeréről. Az egymással való kom ujabban többen (Nyilasi gyakorolták s ekkor e közönség tetszésével. ernyedetlen buzgalma f jaitban végre D e b r e kerül Madách „E m b e diszletek festését az al vid napok miatt legfelj hetett rajtok dolgozni s utánjárás után vegt hogy este is dolgozba festő szobájában; gázes most már éjjel-nappal radiesom négy cartonja állanak.

* Tűz. A város bérli Lévi Sámuel tulaj holái, a benne elhely cüött tegnap éjjel leep latos, hogy — szentat mind a három hodáj így a tűz oka legalább zok, hogy a bérlekek a tének már beállott le hordatni. — Az egyes érdekelte biztosító intéze galat fogja először kideri

* Községi tisztújít vagyunk a választások meyen, majd a városos lasztásokat a képviselőv segi választások. A sz geiben a választási b tűzve, még pedig 16-á sötöstületi tagok választ 18-án Csokolyan, 19-en H Kólyon, 22-ken Kiskégy választás utjání kieges általános előjáró vála szolgabíró elnökléte alatt Asszonyvársán, 17-en Kőbölükton, 21-en Alm 23-kan Uj-Létán, 24-én rekibon képviselő s ezt választás a Kovásznay ur elnökléte alatt fog szegi határidő különben. talán elnapoltatott.

tétel. A külügyminiszter... második igazgatói állás... Bismarck... politikai... Ha en önöket... hivatalos esküm alatt... emhett állás... felik arra, hogy... vagy tudatlan, vagy... Haenel a meg... Bismarck: Meg... ni a legszükségesebb... politikai folytathas... tósíthatom önöket... tel többé nem va... megfelelni. Az elve... mint hogy életemet... (oczia-ista) megjegyzi... hivatalos esküjere... állás szükségességét... etti, e tekintetben a... szta atokt tettek... bírósági adatokról... hogy a hivatalos es... nek. Bismarck her... art, hogy gondolja... sültesért nyilatko... legköveteli, hogy itt... zességét tanúsítsa... lok — ugymond —... esemnek tulajdonit... men forog! En nem... m latba, hanem azt... megzavaszását szük... zözödem jogos ki... második igazgatói... 1000 márká megadói... 141 szóval 119...

szertárában tettem le jegyeiket. Csiky Lajos, mint a kör jegyzője. Melegen ajánljuk a kitűnő tanár ez előadását a közönség pártfogásába. Bekési tanár annak még akadémiai előadásai is színporkáznak a szellemes ötletekkel, azokat élcezzel, adomákkal szereti fűszerezni. A nagy közönség előtt e tulajdonságai — természetesen — hatványozott mérvben jelennek meg. Csak annyit sugnyit meg, hogy mutat ő (gép és nagyító üveg segítségével) akkora nagyságu bakteriumot, mint a Bika építés deficitje s úgy fog ömleni előadás folytán a derűtség, mint a „Bika” részcsövéből a víz. Élvezettel várjuk a holnapi felolvasást! A debreczeni vadász-társulat tiz tagja folyó december hó 21-én s 22-ik napján az Ohaton körvadászatot tart. Az első kör kezdete a „Vögyes parton” 21-én reggel 9 órakor. Öröm hír lesz kivált a helybeli közönségre nézve az, hogy a debreczermelléki vasut irányának kijelöléséhez a debrecz-hajdunánási vasut társaságnak — mely ezen vasut építésére a min. engedélyt megkapta — megbízott főmérnöke, Klein Dezső, e jeles szakerő által már hozzá kezdetett. A nyomjelezések hihetőleg a tél folyamán befejezhetők lesznek s így a vasut kiépítése már tavasszal kezdetét veendi. Koncz Elek, az első magy. ált. bizt. társaság főügynökségének czég-jegyzője 25 éves szolgálati jubileumát ünne meg tegnapi délután a tisztviselői kar. Miután az ünnepélyről nem kaptunk előzetes vagy utólagos tudósítást, azt pótlólag regisztráltuk. Népasodás. A mult hét folyamán született ref. ú 17, leány 13, együtt 30; kath. 1 ú, 1 leány, együtt 2; izr. 1 ú, 1 leány, együtt 2; összesen 34. Meghalt ugyanez idő alatt 25 egyén. Szaporodás tehát 9. Színházi hírek. Tegnap, kedden szép számu közönség előtt került színpadra „A tiszturak a zardában”, Varney élénk, kedves zenéjü operette. Rég láttuk színházunkban ilyen jól összerakott operette előadást, a melyben magánénekesek és karok egyaránt a töök telhetőleg legjobbat nyújtották. Halmainé (Mari) valódi csodákat művelt; szép, magas terjedelmű hangját — hogy népies kifejezést élünk — egészen kieresztette s a zardái iskola imaszereü dalamai alatt csaknem elfelejtettük, hogy operettben vagyunk, oly megható bensőséggel szállottak azok a szívb. Mintegy próbáját, még pedig fényes próbáját tette le karacsnykor, a rom. kath. templomban való szereplésnek. — Orley Flóra ma rosszullettel küzdött s e miatt a 3. felvonásban több énekesre elmaradt. Iványi Mariska ma (mint rendesen) szépen énekel s ügyesen mozgott. A terfi szereplők közül teljes elismerés illeti Kiss Mihályt (Brissac), és Horváth Arnoldot (Gontran), ki szépen hangjánál volt, Kiss Mihály pedig a neki való dejav szerepben a nezőtérre egész kómikái záporosót tudott árasztani s fépen is énekel. Kisebb szerepekben helyüket megállták természetesen Váczy Vilma (a fejedelemasszony), Nyilasi (Rigober) és Boránd (Pichard). A jó Bridén abbét pompásan ábrázolta Németh József; csak azt nem értjük, hogy miért találta szükségesnek épen ő, hogy reklameot csinált mai jutalomjátékának, holott eanek teljes sikeréről lehetett meggyőződve. Az egymással való komázás vidékiek módját utjabban többen (Nyilasi, Kiss Mihály, Boránd) gyakorolták s ekkor épen nem találkoztak a közönség tetszésével. — Krecsányi igazgató ernyedetlen buzgalma folytán január első napjaiban végre Debreczenben is színi kerület Madách „Ember tragédiája”. A diszletek festését az akadályozta, hogy a rövid napok miatt legfeljebb csak 4—5 órat lehetett rajtok dolgozni naponta. Sok fáradság s utánjárás után végre sikerült kivinni azt, hogy este is dolgozhassanak a színház épület festő szobájában; gázcsöveket vezettek fel s most már éjjel-nappal folyik a munka. A paradiacsom négy cartonjai már felaggatva készen állanak. Tüz. A város vekeri pusztáján volt bérli Lévi Sámuel tulajdonát képező 3 dohány hodái, a benne elhelyezett dohány-készlettel együtt tegnap éjjel legett. — Nagyon csodálatos, hogy — szemtanuk állítása szerint — mind a három hodáj egyszerre gyuladt ki s így a tűz oka legalább is kérdéses. Megjegyezzük, hogy a bérliének a legett hodájt berletének már beállott letelével elkeltett volna hordatni. — Az egyes körülményeket majd az érdekelt biztosító intézet által megejtendő vizsgálat fogja először kideríttetni. Községi tisztújítások. Ez évben benne vagyunk a választásokban. Kezddötek a vármegyén, majd a városoknál — követte e választásokat a képviselőválasztás s most a községi választások. A székelyhídi járás községeiben a választási határnapok ki vannak tűzve, még pedig 16-án Székelyhídon képviselőtestületi tagok választása, 17-én Dioszegyen, 18-án Csokalyon, 19-én Hk.-Szt.-Miklóson, 20-án Kólyon, 22-kén Kiskágyán, a képviselőtestület választás utján kiengesztése s ezt követőleg általános előjárói választás Drávetzki Béla szolgabíró elnökelete alatt, — ugyancsak 16-án Asszonyvásáran, 17-én Ér-Olasziban, 18-án Kőbölkuton, 21-én Almosdon, 22-én Kakadon, 23-kán Uj-Létán, 24-én Létán, 31-kén Kiskerekiben képviselő s ezt követőleg az előjáró-választás a Kovásznyai Marczel t. szolgabíró ur elnökelete alatt fog megtörténni. — A díszségi határidő különben, értésülünk szerint talán elnapotatott.

* Husárok. A hus ára decz. 17-től 24-ig 46, 48, 50 és 52 krban állapított meg a különböző székekben. Magyar Gábor három székében 1 kiló hus nyomtatek nélkül 8 krral drágább. * Agarászat. Érdekes agarászat ment végbe vasárnap a debreczeni határon. Erdékes volt különösen azért, mert Balogh János mészáros-mester ur országos híru agara a „Pagát,” egy kölyök agár által megverettet. A pagátot elfogott kölyök agár neve „Csám-pás;” tulajdonosa Nadányi Kornél ur, kinek a verseny után a kitűnő kutyáért rögtön 100 frtot ígérték, de tulajdonosa kijelenté, hogy nem eladó. Szervenélyes agarások fogják csak méltányolni e hir nagy norderejét! * Mementó mori! A külföldön még most is dúló kolera-vesz elleni intézkedések terén a városi tanács a legszelső határokig ment s az esetleg bekövetkező baj esetére még a hullaszállító koczikat is megrendelte, illetőleg berendezte. Ilyen hullaszállító kocsi egyelőre három lett berendezve s ez a három kocsi holnap reggel fog kiszállítani a hatvan-utca végén fekvő ugynevezett „nyuzó laktanyába,” a hol a régi koleras idők halottjai is alusszak az örök álmot. * Eljegyzések. Máyer János, számvéző őrmester a helybeli méntelepnel, tegnap este tartotta eljegyzését Papp Etelka kirasszony-nal. Öszinte szívvel kívánunk boldogságot az ifju párnak. — Fridmánszky Lajos helybeli fűszerkereskedő, eljegyzte Klein Róza kirasszonyt, özv. Swoboda Józsefné urnó rokonát. Áldás frigyökre. * Nőgyeleti bál. Városunk „jótékony nőgyeletének” választmánya tegnapi délután a város háza nagytermében tartott gyűlésen kalikó-bál tartását határozta el, napjaink január 17-ét s helyéül a „Bika” disztormét tűzvéni ki. A kalikószöveget megrendelés folytán Zádor Lajos kereskedésben leszen kapható. Kimondatott, hogy minden áruhatás s az azzal egybekötött zsarolás föltétlenül elhagyandó s héttagnu bizottság neveztetett ki az előkészületi intézkedések megtételére s általában az egész bál vezetésére. E bizottság működéséről kötelességünknek fogjuk tartani a melyen tisztelt közönséget minél gyakrabban értesíteni. Veresné Szathmáry Tereznőgyeleti elnök. * A tegnapi hotivásár az eladók szerint igen rosszul ütött ki. Eleven sertések szalonájá 38—40 kron, a kesz hus pedig 32 kron, szóval a legolcsóbb árakon kelt. * A fogyasztási adók kezelesének új tervezetét ma tárgyalta az önkormányzati bizottság, melynek elnöke Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester. Az új szervezet, mint előre látható, néhány hétig még nem lép életbe. — Ugy halljuk, hogy a kezelő-személyzet gárdájának egyrésze meghagyatnék eddigi működési terén. — Ebből kifolyólag idejekorán figyelmeztetjük a közgyűlés tagjait ezen körülményre. * A tél. Az uralkodó nagy hideg következtében csaknem naponként egy-két embert szállítanak be a helybeli kórházba dermedt állapotban, kiket részint az utcán, részint a városon kívüli utakon ér utól a nyomoruság. Nagyobb részök most is ápolás alatt van a kórházban. * Új rendszabály. A városi tanács végzése folytán a városi őrszékek tisztításai ma naptól kezdve a gyepmester munkakörébe lett bízva végrehajtás czéljából. * Találatot. Egy kis kézi apró-pénztárca találatot a város háza folyosóján pénzrel együtt. — A tulajdonos kellő igazolás mellett átvetheti a földszinten lévő rendőrkapitányságnál.

Hazánk s a külföld. — Az animal bányaszerencsétlenség felől egyra borzasztóbb részletek híre érkeznek. A katasztrófa csütörtökön délután 5 órakor történt a Kúbek és Kolonie nevű bányamezetekben. A szerencsétlenség pillanatában épen 76 munkás indult le az aknába, a kiket a kifejldött szénvaszonnal megfeszított eszmeletüktől. A fönmaradt munkások önfeláldozó munkájának aztán sikerült a szerencsétlenek közül harminczat felszínre hozni és uj életre támasztani, míg 45-en áldozatul estek nehéz sorsuknak. A hullák felszínre szállításán még most is ernyedetlenül fáradoznak, bár ebben nagy akadályul szolgálnak az egyre fejlődő mérgesgázok. A szerencsétlenség oka még nem deríthő ki tisztán, de a vezetés részéről való mulasztás esete teljesen kizártnak látszik. Beszélnek többen közt azt is, hogy gonosz kezek valamely elhanyagolt oldaljárta bñom szénport halmazot és azt meggyújtották. A tulajdonos osztrák-magyar államvasutttársaság saját képviselőjeként Nákó Kálmán gr. igazgatót küldte ki teljhatalommal Aninára. A tegnapi nap folyamán felszínre, hozott hat hulla iszonyuan el van torzítva, egyiknek keze a másiknak lába törött, harmadiknak a feje van összezúva. A halottak közt levő levő harminczket csakiláda 160-nál több árát hagyott hátra. A szerencsétlenül jártak közül a legfiatalabb 17, a legidősebb 47 éves. Holnapig az összes halottakat kiássák a romok alól. A munkások jelenleg minden igyekeztüket a tűz elfojtására fordítják. A bányára nézve a veszély már elhárítottnak tekinthető, a mennyiben az égő akna el van szigetelve. Az aszso-

nyok és gyermekek, kik jajgatva állják körül az akna száját, rendkívül megnehezítik a bányászok munkáját. Sirva kapaszkodnak a fémfákba, nem engedve őket a gyilkos mélységbe leszállani. Egy tárna-folyosóban a bányászok, kik kerülő utakon szálltak le a mélységbe, két lö hullájára akadtak. Az Eduard aknából kitödulő meleg kátrányos füst azt bizonyítja, hogy a szén még folyton ég, de a telep azért nincs veszélyeztetve, mert minden jel arra mutat hogy csak a már fejtett szén kapott tüzet. Larcher segédmérnök, ki belejutott a bányalégbe, kabultan rogyott össze és állapota — szerfölött aggasztó. Oraviczáról és a környékről számos idegen érkezik, kik a borzasztó szerencsétlenség színhelyét akarják megsemlélni. A rend fenntartása végett Oraviczáról egy szakasz csendőre érkezett Aninára. Az oraviczai lelkes ernyedetlen bizalommal végzi az elszenesedett tetemek beszentelését. A sebesültek közül néhányat amputáltak. Egy szerencsétlenül járt bányász felesége öngyilkossági kísérletet tett; be akart ugrani az aknába, de még idejekorán megragadták. A hátramaradtak nagy nyomorban vannak. A kutyjús márv foyamatban van és az osztr-magyar államvasutttársaság nyugdíjat fog adni az özvegyeknek és egyuttal a temetési költségekre egyenkint 50—50 forintot utalványozott. — Legujabb hírek szerint a hivatalos vizsgálat kideríté, hogy a szerencsétlenséget viheder idézte elő. A kár, melyet a szerencsétlenség okozott föltöbbsz jelentékeny. — Egy százasos öngyilkossága. Mint a „P. Lloyd” írja, K—cs Ágost I. oszt. százasos Budapestben, a 86. gy. Stubenrauch-czredben, tegnapi délután a helyőrségi fogházban revolverrel szíven lötte magát, s azonnal meghalt. K—cs valami mulasztást követett el, mely azonban bár jelentékeny nem volt, azt vontamaga után, hogy ügye megvizsgálásig fogszámba kellett mennie, s ezt a mely becsületérvésű férfi elviselni nem bírta, daczára annak, hogy tisztársai véleménye szerint tette miatt rangjától nem fosztották volna meg. Csak az megfoghatatlan, hogy a forgó pisztolyt miként szerezte, mert magával a börtönben nem viheté. Temetése tegnapi délután a közös hadsereg helyőrsége tisztikarának nagy részvétel mellett. — Elfogott anarchisták. Bécsúj helyen több munkás lakásán tartottak házkutatást s elis fogtak néhány szociálistát. A rendőrség kompromittáló iratokat és robbantószereteket is talált egyes lakásokban. — Letartoztatott bankigazgató. Baldy, a bécsi „Giroud Kassenverein” irodafőnökét letartoztatták. A giron-pénztáregylet elfogott irodai igazgatójának sikasztása, hir szerint, mintegy 200 000 frtra terjed. — Szentek statisztikája. Egy trienti olasz lap táblázatban állítja össze az 1500 óta szentté kanonizáltak és boldoggá avatottak számát, a mely összesen 410, vagyis 90 szent és 320 boldog. Az ég e választottai közt csak 58 nő van. Nemzetiség szerint a szentek közt 28, a boldogok közt 48 olasz van, továbbá 17 szent és 49 boldog spanyol, 1 szent és 36 boldog portugalliai, 6 szent és 8 boldog franczta, 12 szent és 1 boldog hollandi, 4 szent és boldog belga, 1 szent és 1 boldog lengyel, végre 2 szent és 2 boldog német. Magyar szent vagy boldog nem akadt a 16-odik század kezdete óta. — Megemlítjük, hogy vatikáni lapok szerint a rituüm congregatio szombati ülésén elhatározta nemes Tschiderer n. János néhai trienti püspök boldoggá avatását.

Tudósítás. Az 1884-dik évi decz. 16-án megtartott debreczeni hotivásárról:

1 méter-mázsa Buza	7.00	6.75	6.50
1 „ „ kétszeres	6.10	6.00	5.90
1 „ „ rozs	6.00	5.90	5.80
1 „ „ árpa	5.40	5.30	5.20
1 „ „ zab	6.20	6.10	6.00
1 „ „ tengeri uj	5.10	5.00	4.90
1 „ „ köles	6.60	6.50	6.40
1 zsák burgonya		1.10	
1 m.-mázsa szalonna	42.00	41.00	40.00
1 „ „ háj	42.00	41.00	40.00

Törvényszék. — Antiszemita sajtóper. Esküdtszéki tárgyalás volt tegnap ismét a Fortunában. A mai tárgyalásnak is meg volt a maga érdekessége, a mennyiben Istóczy Győző orsz. képviselő működött mint védő ügyvéd. A panaszos Fuchs Ignác bajtai lakos, a lakos, a ki Drozdy Gyula bajtai (hontmegyei) néptanító ellen rágalmozásért és becsületesértésért indított sajtóper, az időközben megszűnt Budapesti Néplap 1884. márcz. 13-ki számában megjelent „A zsidó boltosok egyik mintaképe” feliratu czikk miatt, melyben Fuchs Ignác és neje, a czikkirő szerint a „jordan és jordáné,” az mondatik, hogy a szegény emberek véres vejejtékével szerzett filléireit elzsebelik és ha valaki nekik pár krajczárral adós marad, egy hét mulva már forint lesz belőle. Egyszersmind felhivatik a közönség figyelmé, — hogy a czikkirő neje is üzletet nyitott és az árukat olcsóbban fogja adni, mint a zsidók. Miután Fuchsné meg „kinyílt hebronai zsidósnak” mondatik, czikkirő azzal végzi, hogy ha Bajtán zsidózávargás lesz, ne őt okolják. A vád és védbeszédek s viszonzválaszok után az esküdtszék a vádlott néptanítót egyhangulag felmentette.

A közönség köréből. *) Tek. szerk. ur! A „Debreczen” szombati számában azt olvastuk, hogy a jövő év es hó elsejétől kezdve a város rendőr-kapitányi elfogják foglalni az új-szervezet szerinti helyeiket. — Ezt már rég várta a közönség és imé ismét családott várakozásában, mert minden réginel maradt, épen csak a hivatali szobák fogiák felcseréltetni. Azon nézetben voltunk, hogy a város három rendőrkapitánysága a város külbö bö z 3. r é s z e i b e n l e s z n e k e l h e l y e z v e, mert ez az értelme a három kerültebe való beosztásnak, s ezt talán joggal is követelheti a város közönsége, mert nem a város van a kapitányságokér, hanem megfordítva a tétel. Csak is így lenne a város közönségén könyvitve, mert ez esetben nem lenne kénytelen a péterfia szeléről a varga-utca utolsó lakója is, mint eddig a város házához fáradni, hanem ott találni a rendőrkapitányi hivatalt a város azon részének kellő közepében a hová a bizalom megválasztotta, mert így nincsen a közönségnek semmi könnyebbése. Azért tehát az lenne az általános óhaj-tás, hogy a három rendőrkapitányság mindegyike a maga kerületének a lehető töseggig kellő közepében tartaná hivatalát, nem pedig őket egy fedel alá vonni! Ez volt intencziója a választási szervezetenek is. Elvárjuk tehát a városi hatóságtól az erre való intézkedést, hogy valahára a közönségre nézve is legyen már valami könnyebbítés látható!

Debreczen, 1884. decz. 17-én. Egy polgár.

* Ezen rovatért melyben a közérdekű felszólalások díjtalanul közöltetnek, a szerkesztő csakis a sajtóhatósággal szemben vállal felelősséget.

Felölös szerkesztő: Gáspár Imre. Kiadó: Kutasi Imre.

Hirdetés! Zalog-kölsön intézetemben mindazon tárgyak, melynek határideje lejárt — f. évi decz. hó 24-én délután 2 órakor árverés utján iparhatósági kiküldött jelenlétében eladatnak. Kelt Debreczen, 1884. év decz. hó 1 én. Kátz Jakab, főpiacz, Tekei-utca sarkán. Bejárat Tekei-utca felől, jobb oldal 2 ajtó!

Hirdetmény! Vagyonbukott Krausz Mór csőd-tömegéhez leltározott 2400 frtra becsült kézmű áruk, nevezetesen: kalmuk, satin, cartonok stb. a csödválasztmányának határozata folytán, írásbeli ajánlat mellett a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett eladatnak. A venni szándékozók írásbeli ajánlatukat 240 frt bányapénzzel ellátva, aulírott tömeggondnoknál, ki a kívánt felvilágosítással is szolgál, folyó hó 27 napjának déli 12 óráig benyújtani tartoznak. A későbbben beérkeztet ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni. Ipolyi Lipót ügyvéd tömeggondnok Nagyvárad utca 2203.

Karácsonyi és ujévi ajándék tárgynak

legalkalmasabb

ARANY és EZÜST ékszereit

ajánlja

özv. Veress Lászlóné,

melyek a legújabb divat szerint készültek minden dr. b. a. m. kir. fémjelző hivatal hitelesítésével van ellátva.

Ajánlom továbbá saját rendezetemre faragott s a legkitűzőbb minőségű tárgykékből készült

pipákat, szivar- és cigaretti szivókat,

melyek a legnagyobb választékban vannak raktárban — Elvállaltuk ócska tajték pipák lehozása és viaszszal beeresztése is.

Észerek javítása és ujonnan készítése a legjutányosabb áron eszközöltetk. Tisztelettel

özv. Veress Lászlóné.

Üzlethely: főpiac, Szikszay ur házában.

Legjobb minőség olcsó árak mellett.

Üzlethelyiségem szűk volta miatt az abban felhalmozott legjobb minőségű:

női, férfi és gyermek-czipókat

továbbá

ferfi, női és leány posztó Comod czipókat,

flu és férfi csizmákat

tetemesen leszállított árak

mellett árusítom el.

Ezután is mind eddig főtörökvésem oda irányuland a n. é. közönség becses bizalmát kiérdemelni.

Tisztelettel

FALK OTTÓ.

D. debreczen, Czegléd utca a városháza alatt a régi takarékpénztár tőzomszédságában.

Vidéki megrendelések utánvétel mellett pontosan eszközöltetk.

Gráczl s marburgi férfi czipők

Különlegességek gyermek és leányczipókban

Valódi orosz bagaria férfi és fiu csizmák.

27

Helybeli és vidéki becses vásárlóimnak szives tudomásukra juttatom, miszerint a

gyermek-játékok,

valamint egyéb

KARÁCSONYI és UJÉVI

ajándék-tárgyak

dus választékban megjöttek és a legolcsóbb árban szerezhethők meg.

Tisztelettel
BAUM MIKSA.

Játék csoportokat, tulhalmozott vidéki rendelmények következtében, csakis a jövő hó 22 kéig eszközölhetek ki, posta útján.

27

Legfinomabb

biztosságos salon

vagyis

császár petroleumot

ajánl, igen jutányos ár mellett (nagyban és kicsinyben)

Rickl József Zelmos,
Debreczenben.

Hirdetés.

Ez-nel értesitem a t. cz. vendéglős és serméro urakat, hogy miután a sz. b. kir. Debreczen város tulajdonát képező serbeho-atali vám szedési jogot hat egymást követő évre kibéreltem, 1885-ik év januarius 1-jétől fogva, ugy az ezen napon még raktáron levő, miut a későbbben hozatandó serek után e-ő behozatali vám — frt 2.65, azaz két forint és hatvanöt krajczár hekoliterjétől — közvetlenül nekem fizendő.

Kelt Debreczen, 1884. december 15-én.

Láttem: **Boczkó Sámuel,**
reudőr főkapitány.

Aron Miksa,
bériő.

Egyuttal van szerencsém a t. cz. serfogyasztó közönséget értesíteni, hogy sikerült a világhírű Dréher Antal-fele serfőzének fiok-raktárát Debreczen és vidéke részére megnyernem és ez által oly kellemes helyzetbe jutottam, hogy a t. cz. közönségnek a legjobb minőségű serekkel azon frissen, gyári áron szolgálgathatok.

A t. cz. magafogyasztó közönségnek pedig folytonosan friss töltésű és legjobb minőségű palack-ser áll rendelkezésére.

A nagyérdemű közönség számos megelégedését kéri

kiváló tisztelettel

Aron Miksa.

Iroda: ideiglenesen pünkösdi Szt.-Anna-utca 2545. Raktár: Piac-utca (1714. sz.) és a ki-uj-utca szegletén.

Üzleti jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy tizletembe az eddig csupán nagybani eladás mellé a kicsinybani eladást is behoztam. Ezen alkalmából folyólag a többi közt a következő legkeresettebb cikkeknek nevezem meg, u. m.

MINDENNEMÜ SCHIFONOK, KANAVÁSZOK, KARTON;

Flanell, félposztó és szines veleszek;

TÉLI KIS ÉS NAGYKENDŐK,

stb., melyeket kisebb mennyiségben is a végszámra eladási ár arányában adok.

Főtörökvésem lévén mint eddig is a legjobb minőségű árukat a legolcsóbb árban szolgáltatva ki, az eddig is tapasztalt bizalom és pártfogást megtartani, tizletemet továbbra is a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlom,

mély tisztelettel

KLIMÓ AUREL.

Czegléd utczán, Fri d ház, a színház mellett.

Legcélzszerűbb
SCHOBERL-féle Sofa-ágy.

Szál aialoma Magyarország-Ausztria részére 17550. és 18857. Használható uszpall mint puzlog.

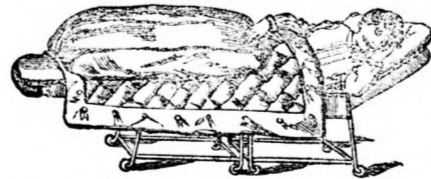
mint két tamlás szék,

vagy nyugágynak,

éjfel pedig kényelmes 2 méter hosszú és 1 méter széles matraczos ágynak.

Ar egész összerakva kerés helyet foglal el, miert könnyen szállítható. Teljes párnáza 80 frtól felfelé. Eladva 8000 urb, közötnk ő kir. fensége Coburg hercegné, gróf Andrassy Aladar, Manó, Gyula, gróf Pejacevics János, gróf Zichy Jenő, gróf Eszterházy Ferencz, gróf Karácsonyi Aladar, gróf Rhédey Lajos, gróf Teleki Sándor, gróf Csáky Béla, gróf Battányi Tivadar, Auersperg hercegné, gróf Wenkheim Károly stb. stb.

Schöberl Robert Budapest, Haris-bazár 18., cs. kir ágy-gyáros.
Arjegyzékek és szövegtainték kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

(SZESZ.)

Nem hiányozhatik egy beteg, vagy gyermek-szobából sem. Pompás fertőtlenítő szer, melynek kitűnő, hamisítatlan erdő-illata van. — Bittner coniferen szesze ajánlható gyermek betegségeknel, gyermekágyi betegségnél s egyáltalán mindenféle járványnál. A Bittner-féle coniferen-szesz tudvalevőleg az örökzöld fenyőnek balsamos etherikus-olaj anyagát tartalmazza sűrített alakjában. s ezért szeszes használatá tud-és torokhájban szenvedőknek az o vosoktól kivétel nélkül ajánlatik. A Bittner-féle coniferen-szesz egyedül csak

Jul. Bittner gyógyszerésznél Reichenauban, Alsó-Ausztria, s az alantirt raktárban kapható. — Egy palack ára 80 kr., 6 palack 4 frt., és egy patentirozott fcskendő gépezet 1 forint 80 krajczár. Raktár Debreczenben: Dr. Rotschnek V. Emil és Göll Nándor uszánál.

A valódi csak az, mely védjeggyel van ellátva. — A patentirozott fcskendő készítekre a cég neve: BITTNER, Reichenau N.-Oo.

HÁVÉT,

a legjobb s legizletesebb minőségben küldi a legjutányosabb áron a legjobbat

Karl Fr. Burghardt HAMBURG.

- Rió, kitűnő izü 5 kiló 3.45.
- Santos finom, erős 3.75.
- Kuba, kék zöldes 4.40.
- Jáva, sarga, nagyszemű 4.70.
- Ceylon, Plantation erős, szép 4.90.
- Ceyloni gyöngy, kitűnő ajánl. 5.30.
- Menadó, legfinomabb sgyenge 5.40.
- Mocca, valódi arabiai felette kitűnő 6.30.

Fentnevezett árak csakis öt kiló súly megrendelésénél érvényesek.

Arjegyzékek, árukimutatások, bérmentve küldetnek.

Előfizetési árak:
Egy évre 10 frt. —
Fél évre 5 —
Negyed évre 2.50 —
Egyes szám 5 kr.
A lap szerkesztésével kapcsolatos leveleket, közleményeket, híreket, közérdekű feladványokat, és a kiadónak írt leveleket, kéremleveleket, bérmentve küldendő.
Előfizetési helyben
TRIMMELI K. LAJOS és
CRÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében és a kiadónál
KUTASI IMRE könyvnyomdájában s a postai hivatalban.

Tisza parlani

(r. e.) Azt is parlamentarizmusa almai nap rossz néven nek, hogy . . . t a n

Nem is számított hogy a költségvetési kat fognak beszélni.

tott arra, hogy ezen egyuttal sokat nézve. Azt hitte, hogy vazó-gép ernyedetlen tölteni az időközök tartja kormányzatán a gép alá és behord lenörzés és számunka

Nem akart ezul Kálmán.

Az ellenzék bizonyítékokkal, fényesebben tanusko kormány legelőbbkel tak egy-egy választás lenzék — a helye fülét száját e vérlázára — felkelt és sal olvasta rá a ko exisztenciájára, hogy elmernek jönni a nem

Rosszul esett hogy még az udvari hozzá m virág azt is megrostálták dent mondtak el, a hallgatnak. Bizony, igen vették ott jó ezen szónoklatoknak vette.

És milyen köve máu a maga lapjaiva ellenzékre haragszik lességét teljesíti és

Ha az ellenzék játszik hazard-játékokot vagyonával és vel: akkor mit ha párt és sajtója? R tehetetlenségére, sőt detné, hogy az ellen nyugszik mindenbe, akar és hogy Magye csen több, mint csak ő kegyelméből még

Azonban nem izék tanácskozik s véve oly magas hogy az u. n. s e tekintetben még a nézve csekély antisz közhetik.

Azért fáj Tisza tanácskozás, mert a ez év végeig fel menti őrlőmalom gar zéknek nem voltak kai, az ellenzék cs kormánypárt és saj hogy épen ők, a mo tak azok, a kik a s idejében az agyonbes fálták meg. Még ezt juk mi el Tiszáéktól parlamenti akciót f sen Tisza Kálmán, h némely mozzanata ké

Bismarck is gy lamenti bőbeszédűség marck lángelme, támasza s a nagy B illik a kis Tisza Ká lament valódi feladat ellenzék s annak meg, midőn a nemz dik a kormány felet tuma rótt reá. Majd jogát s a szabad majd akkor jó létre